Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет журналістики
Кафедра зарубіжної преси та інформації

Затверджено на засіданні кафедри
зарубіжної преси та інформації факультету журналістики
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 2 від 31.08.2022 р.)

Завідувач кафедри –
доктор наук із соціальних комунікацій,
професор М. Г. ЖИТАРЮК

СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Теорії масової інформації»,

що викладається в межах ОПП «Журналістика»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

для здобувачів зі спеціальності 061 – **журналістика**

Львів – 2022

Назва курсу	**«Теорії масової інформації»**
Адреса викладання курсу	Вул. Генерала Чупринки, 49, Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет журналістики, кафедра зарубіжної преси та інформації
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – 06 Журналістика, Спеціальність – 061 Журналістика
Викладачі курсу	Житарюк Мар'ян Георгійович, доктор наук із соціальних комунікацій, професор, завідувач кафедри зарубіжної преси та інформації, асистенти Балда Тарас Романович і Рашкевич Микола Миколайович
Контактна інформація викладачів	maryan.zhytaryuk@lnu.edu.ua, http://journ.lnu.edu.ua/employee/zhytaryuk-m-h; https://orcid.org/0000-0002-5690-5701, Львів, вул. Генерала Чупринки, 49, каб. 304
Консультації з курсу відбуваються	Консультації щовівторка, з 13.00 до 15.00, а також за попередньою домовленістю. Можливі й онлайн консультації через Skype, Вайбер, Меседжер або подібні ресурси. Для погодження додаткового часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або у приват соціальних мереж.
Сторінка курсу	https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/01/sylabus-zhytaryuk-TMI
Інформація про курс	Дисципліна «Теорії масової інформації» є вибірковою навчальною дисципліною в циклі професійної та практичної підготовки зі спеціальності 061 – журналістика для освітньої програми «Журналістика», яка викладається у 8 семестрі в обсязі 3,5 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	«Теорії масової інформації» сприяє систематизації теоретичних основ та їхній прикладній реалізації журналістами-аналітиками. Предметом вивчення курсу „Теорії масової інформації" є інформація як соціокультурний феномен, реалізований з допомогою масової інформації. Предмет також включає такі складові: загальна теорія інформації, теорія субстанційності інформації, генетичні властивості інформації, законодавче забезпечення функціонування інформації в суспільстві та основні напрями і методи отримання інформації, а також поширення опрацьованої інформації, інформаційна безпека в контексті інформаційної війни.
Мета та цілі курсу	**Мета курсу** – сприяти інтелектуальній та універсальній підготовці фахівців із високою морально-етичною та психологічною стійкістю в сучасних умовах інформаційного прискорення, з урахуванням національних і глобальних викликів системи ЗМК, інтеграції традиційних і новаторських теоретико-методологічних підходів. **Цілі курсу**: дати студентам базові теоретичні знання й практичні навички для оцінювання інформаційних властивостей під час пошуку, створення, збереження, розповсюдження інформації.
Література для вивчення дисципліни	**Базова**: 1. Fred S. Siebert, Theodore Peterson, Wilbur Schramm. Four Theories of the Press: The Authoritarian, Libertarian, Social Responsibility, and Soviet Communist Concepts of What the Press Should Be and Do. Copyright Date: 1984. Published by: University of Illinois Press. https://doi.org/10.5406/j.ctv1nhr0v, Pages: 168. https://www.jstor.org/stable/10.5406/j.ctv1nhr0v 2. Житарюк М. Г. Теорії та моделі масової інформації (Масова комунікація): навч.-метод. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 244 с. https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/S-959-LNU-Zhytariuk-BLOK.pdf 3. Журналістика: словник-довідник / авт.-уклад. І.Л. Михайлин.К.: Академвидав, 2013. 320 с.(Серія "Nota bene"). 4. Квіт С. Масові комунікації: підручник. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 206 с.

	5. Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації.Львів : Літопис, 2010. 537 с. 6. Мелещенко О. К., Чічановський А. А., Шкляр В. І. Інформація, інформаційний. Словник термінів і понять для журналістів і політологів. К.: Грамота, 2007. 72 с. **Допоміжна:** 1. Discours de la method (Декарт Рене. Дискурс як метод). – 1637. Літературознавчий словник-довідник / Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів та ін. – К.: Академія, 1997. – С.201-202 (752 с.). 2. Gamson W.A. The 1987 distingushed lecture: A constructionst approaach to mass media and public opinion // Symbolic Interaction. – 1988. – Vol.11. - №2. – P.161-174. 3. International Encyclopedia of Linguistics: 4 vol. – New York; Oxford, 1992. – Vol. 1. – P.356-358 (Міжнародна лінгвістична енциклопедія: 4 т. – Нью-Йорк; Оксфорд, 1992. – Т.1. – С.356-358). 4. Ганошенко Юрій. Полісемія в літературознавчій термінології // http://web.znu.edu.ua/99/l-article.php?item=29 5. Гриценко О., Кривошея Г., Шкляр В. Основи теорії журналістської діяльності. К., 2000. 204 с. 6. Житарюк М. Г. Інформація, інформаційність у системах клонування та творення масової інформації. Презентація: http://mgzhyt-tmmi.blogspot.com/2022/08/blog-post.html 7. Житарюк М. Г. Комунікативні технології. Презентація: http://mgzhyt-tmmi.blogspot.com/2022/08/blog-post_17.html 8. Житарюк М. Г. Концепції інформації в сучасній науці. Презентація: http://mgzhyt-tmmi.blogspot.com/2022/08/blog-post_5.html 9. Житарюк М. Г. Концепції соціальної інформатики. Презентація: http://mgzhyt-tmmi.blogspot.com/2022/08/blog-post_95.html 10. Житарюк М. Г. Методи комунікативного аналізу. Презентація: http://mgzhyt-tmmi.blogspot.com/2022/08/blog-post_28.html 11. Житарюк М. Г. Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство: монографія. Львів: Простір-М, 2008. 416 с. https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/monograf_a5_cd.pdf 12. Житарюк М. Г. Специфічні моделі комунікації. Презентація: http://mgzhyt-tmmi.blogspot.com/2022/08/blog-post_63.html 13. Житарюк М. Г. Субстанційна природа інформації. Презентація: http://mgzhyt-tmmi.blogspot.com/2022/08/blog-post_91.html 14. Житарюк М. Г. Теорія та історія соціальних комунікацій: електронний посібник. Вінниця, 2016. Режим доступу: http://tmk-ti-vdpu.at.ua/_ld/0/43_TISK-TEZY-2016_.pdf 15. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: підручник, 2-е вид., перероб. і допов. Львів: ПАІС, 2004. 268 с. 16. Лось Й. Д. Публіцистика й тенденції розвитку світу: посібник. Львів: ПАІС, 2008. 376 с. 17. Михайлин І. Л. Журналістська освіта і наука: підручник /І. Л. Михайлин. - Суми: Університетська книга, 2009. 336 с. 18. Павличко Соломія. Теорія літератури. – К.: Основи, 2002. – С.34-36. 19. Партико З. В. Теорія масової інформації та комунікації: Навчальний посібник. Львів: Афіша, 2008. 292 с. 20. Почепцов Г.Г. Теорія комунікації. К., 1999. 21. Різун В. В. Маси. К., 2003, 118 с. http://journlib.univ.kiev.ua/Mass.pdf. 22. Федик О. Журналістський текст: спроба національно-онтологічної характеристики. – К.: МНК ВО, 1992. – 100 с. 23. Хрестоматія з теорії тексту масової комунікації [Текст] : навч. посіб. / уклад. Е. Г. Шестакова. Донецьк : Норд-прес, 2009. 283 с.
Тривалість та обсяг курсу	Денне навчання. Загальний обсяг 105 год. З них: 55 год. аудиторних, 33 год. лекційних занять, 22 год. практичні, 50 год. самостійна робота. Заочне навчання. Загальний обсяг 105 год. З них: 16 год. аудиторних, 14 год.

	лекційних занять, 2 год. практичні, 89 год. самостійна робота.
Очікувані результати навчання	Завдання вивчення дисципліни полягають у тому, щоб ознайомити студентів з: а) основними й альтернативними концепціями теорії інформації; б) основними видами інформації; в) основними видами збору, опрацювання й поширення інформації в суспільстві відповідно до вимог чинного законодавства; г) функціонуванням масової інформації в суспільстві. Студенти повинні **знати**: • історію і тенденції розвитку масової інформації; • основні концепції теорії масової інформації; • закони й властивості інформації; • сутність масової інформації; • види інформації; • канали поширення інформації; • методи збору і розповсюдження інформації; • закони і підзаконні акти, які регулюють журналістську діяльність в Україні; • загальні характеристики аудиторії ЗМІ; • особливості, типи і види інформаційних процесів; • етичні норми та професійні стандарти роботи журналіста. Студенти повинні **вміти**: • встановлювати відповідність інформації за видовими характеристиками; • встановлювати відповідність інформаційної діяльності згідно з законами України; • збирати, опрацьовувати й поширювати інформацію в межах чинного законодавства; • визначати цільову аудиторію; • аналізувати журналістські матеріали на відповідність професійним стандартам; • критично мислити; • давати експертні оцінки масовим комунікаціям сучасної України.
Ключові слова	Теорія інформації, теорії журналістики, теорія масової комунікації, моделі журналістики
Формат курсу	Очний та заочний
Теми	Див. СХЕМУ КУРСУ, додану до силабуса
Підсумковий контроль, форма	Залік за результатами роботи на семінарських та на основі контрольних і самостійних робіт (письмових модульних робіт).
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з журналістикознавчих дисциплін, які створюють фундамент ґрунтовних знань про специфіку діяльності ЗМІ, принципи та функції журналістики, типи, види і особливості масовоінформаційної діяльності і достатні для сприйняття категоріального апарату бакалавра журналістики зі спеціальності 061
Навчальні методи та техніки під час викладання курсу	Лекція-обговорення, практичне, семінарське, дискусія, групова робота, консультування, проблемно-пошукові диспути на основі реальних подій та ситуативного моделювання, презентації медіапроєктів, елементи онлайн-навчання: робота з онлайн-дошкою на платформі Padlet, Jamboard, Mentimetr
Необхідне обладнання	Комп'ютер, мультимедійний проектор, доступ до мережі Інтернет, ноутбук, мобільний телефон чи планшет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: • усні відповіді на практичних/семінарських протягом семестру : 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 40. • контрольні роботи: двічі по 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50. • відвідування лекційних занять: 10% семестрової оцінки. Підсумкова максимальна кількість балів – 100. **Письмові роботи:** Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових

	робіт (доповідь та відкритий тест). **Академічна доброчесність**: Очікується, що студентські роботи будуть самостійними, оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших авторів становлять приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Відвідування занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі аудиторні заняття з курсу. Слухачі повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку вони зобов'язані дотримуватися усіх строків, що визначені для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. **Література.** Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, викладач надає виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. **Політика виставлення балів.** Враховуються усі бали, набрані упродовж семестру (поточне тестування (контрольна), самостійна робота (доповідь) та бали за роботу на практичних і семінарських заняттях. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття, якщо це не пов'язано з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності **не толеруються**.
Контрольні питання	**Варіант-1** 1. На відомому життєвому або мас-медійному прикладі проілюструйте взаємодію зовнішніх комунікацій із масовою комунікацією через опосередковану пасивну комунікацію. 2. На конкретному прикладі продемонструвати подібність пропагандистської, рекламної та PR-кампанії. 3. Порівняйте модель зміни джерела та модель легітимізації джерела на основі одного прикладу. 4. Продемонструйте близькість мас-медійного та літературного (мистецького) дискурсу 5. Поясніть, чому інформаційну, регулюючу і культурологічну функції прийнято вважати соціально значущими. Наведіть приклад (и). 6. Поясніть своє бачення інформації як субстанції і наведіть приклади, коли концепція субстанційності інформації виконує системоформуючу роль 7. Поясність на конкретному мас-медійному прикладі, чому за моделлю інформаційного балансу діапазон «плюс 1 – мінус 1» - добре, а діапазони «плюс 1 – 0» або «0 – мінус 1» - погано. 8. *Це завдання групове, як редакційне завдання*. Поділившись на групи по 4-6 осіб, студенти-журналісти, опираючись на генезу теорій і концепцій свободи слова та журналістики (змістовий модуль 1 у посібнику М. Житарюка «Теорії та моделі масової інформації», пам'ятаючи місце і значення основних постатей, повинні підготувати концептуальну, аргументовану віртуальну розмову на тему «Віруси в контексті історії: від Середньовіччя до сучасності». **Варіант-2** 1. На відомому життєвому або мас-медійному прикладі проілюструйте взаємодію зовнішніх комунікацій із масовою комунікацією через опосередковану активну комунікацію. 2. На конкретному прикладі продемонструвати відмінність пропагандистської, рекламної та PR-кампанії. 3. Порівняйте модель збільшеного впливу повідомлення та модель легітимізації джерела на основі одного прикладу. 4. Продемонструйте протилежність мас-медійного та літературного (мистецького) дискурсу 5. Подумайте, чи бувають обставини (якщо так, то які саме?), коли одна чи кілька з п'яти функцій масової комунікації, які окреслили французькі вчені Б.

	Катля й А. Каде, випадають з логічного ряду чи й зовсім не працюють. Відповідь аргументуйте й проілюструйте. 6. Поясніть своє бачення інформації як субстанції і наведіть приклади, коли концепція субстанційності інформації виконує системоруйнівну роль 7. Поясність на конкретних мас-медійних прикладах різницю діапазонів «мінус 2 – плюс 2» та «мінус 3 – плюс 3» (за моделлю інформаційного балансу) та їхнє значення в конструюванні «порядку денного». 8. *Це завдання групове, як редакційне завдання*. Поділившись на групи по 4-6 осіб, студенти-журналісти, опираючись на генезу теорій і концепцій свободи слова та журналістики (змістовий модуль 1 у посібнику М. Житарюка «Теорії та моделі масової інформації», пам'ятаючи місце і значення основних постатей, повинні підготувати концептуальну, аргументовану віртуальну розмову на тему «Війни та протистояння: уроки минулого та перспективи майбутнього». **Додаткові питання:** Знайдіть у сучасній мас-медійній практиці приклади збалансованості і незбалансованості. Обґрунтуйте свою оцінку. Зробіть порівняльний аналіз сучасних російських моделей журналістики. На матеріалі конкретного ЗМІ (обраного самостійно) виявіть активні і пасивні соціокультурні фактори, застосуйте структурно-позиційний інтегратор і побудуйте типологічну модель цього ЗМІ. На основі опрацювання рекомендованої літератури підготуйте аргументи про те, що спільне в коґнітивних теоріях і журналістиці. Опишіть спільні та відмінні типологічні конфігуратори сучасної української та: а) німецької; б) польської; в) французької; г) скандинавської, ґ) американської, д) російської систем журналістики. Проаналізуйте ЗМІ і виявіть рівень функціональної ефективності: а) «якісних», б) «бульварних» ЗМІ. Проаналізуйте програму в електронному виданні (теле-, радіо-, інтернет-) з погляду вираження типологічних особливостей моделей комунікації. Проаналізуйте тижневе друковане видання з погляду вираження типологічних особливостей моделей комунікації. Проаналізуйте щоденне друковане видання з погляду вираження типологічних особливостей моделей комунікації. Укладіть невелике досьє (з вирізок або сценарних планів) одновекторної і багатовекторної комунікації. Упорядкуйте його за таким принципом: а) пропаганда, б) суспільна відповідальність, в) необмеженість публічного висловлювання і визначте функціональні особливості кожної виділеної групи. Змоделюйте типологічну структуру (модель) журналістики авторитарного типу. Змоделюйте типологічну структуру (модель) журналістики тоталітарного типу. Назвіть моделі масової комунікації, притаманні авторитарній системі журналістики. Обґрунтуйте відповідь. Назвіть моделі масової комунікації, притаманні лібертарійській системі журналістики. Обґрунтуйте відповідь. Назвіть моделі масової комунікації, притаманні соціально відповідальній системі журналістики. Обґрунтуйте відповідь. Назвіть моделі масової комунікації, притаманні тоталітарній системі журналістики. Обґрунтуйте відповідь. Обґрунтуйте складники, причини і способи подолання інформаційної периферійності з допомогою універсальної моделі журналістики. Охарактеризуйте багатовекторну модель комунікації з погляду типології систем журналістики і їхнього функціонального вираження. Охарактеризуйте одновекторну модель комунікації з погляду типології систем журналістики і їхнього функціонального вираження. Покажіть типологічні особливості моделей комунікації (за Д.Мак Квейлом). Проілюструйте на свіжому мас-медійному прикладі балансово-дисбалансний діапазон «мінус 1 – плюс 1».

	Проілюструйте на свіжому мас-медійному прикладі балансово-дисбалансний діапазон «мінус 2 – плюс 2». Проілюструйте на свіжому мас-медійному прикладі балансово-дисбалансний діапазон «мінус 3 – плюс 3». Проілюструйте на свіжому мас-медійному прикладі балансово-дисбалансний діапазон «мінус 3 – 0». Проілюструйте на свіжому мас-медійному прикладі балансово-дисбалансний діапазон «0 – плюс 3». Проілюструйте на свіжому мас-медійному прикладі балансово-дисбалансний діапазон «мінус 1 – плюс 2». Суть і типологічні особливості рецепційних моделей комунікації. Суть і типологічні особливості трансмісійних моделей комунікації. Суть, типологічні особливості і порівняльні характеристики моделей ритуалу та привернення уваги.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ, АБО СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ТЕОРІЇ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ»

5 год. тижд., 33 лекції, 22 практичні

Тиж. / год.	**Тема, план, короткі тези**	**Форма діяльності (заняття**	**Література. Ресурси в інтернеті**	**Завдання, год**	**Термін виконання**
Змістовий модуль 1 «ТЕОРІЯ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ: ГЕНЕЗА В СУСПІЛЬНИХ ПРОЦЕСАХ»					
1-й 2 год.	**Вступ. Огляд предметно-фахового апарату, літератури, формулювання завдань курсу**	Лекції + диспут	Житарюк М.Г. Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство: монографія / Мар'ян Житарюк. Львів: Простір-М, 2008. 416 с. Також в електронному вигляді: https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/monograf_a5_cd.pdf Житарюк М. Г. Теорії та моделі масової інформації (Масова комунікація): навч.-метод. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 244 с.	Опрацювати лекційний матеріал і рекомендовану лектором літературу 3 год.	Тиждень
1-й 3 год. 2-й 2 год.	**Історичні концепції свободи слова і теорії журналістики.** Ґенеза теорій і концепцій свободи слова. Авторитарна система журналістики. Лібертарійська система журналістики. Журналістика соціальної відповідальності. Тоталітарна (соціалістична) система журналістики. Прикладні соціокомунікативні теорії	Лекція Семінар-диспут	Fred S. Siebert, Theodore Peterson, Wilbur Schramm. Four Theories of the Press: The Authoritarian, Libertarian, Social Responsibility, and Soviet Communist Concepts of What the Press Should Be and Do. Copyright Date: 1984. Published by: University of Illinois Press. https://doi.org/10.5406/j.ctv1nhr0v, Pages: 168. https://www.jstor.org/stable/10.5406/j.ctv1nhr0v. Житарюк М.Г. Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство: моногр. – Львів, 2008. – 416 с. Мелещенко О. К., Чічановський А. А., Шкляр В. І. Інформація, інформаційний. Словник термінів і понять для журналістів і політологів. – К.: Грамота, 2007. – 72 с.	За лекцією та першоджерелами опрацювати ідейно-теоретичні концепції свободи преси (абсолютної свободи, державного контролю, авторитарні, ліберальні, соціальні). Підгот. до семінарського заняття 4 год.	Тиждень Два тижні
2-й 3 год. 3-й 2 год.	**Сучасні теорії масової інформації в порівняльних таблицях**	Лекція Семінар	Житарюк М. Г. Інформація, інформаційність у системах клонування та творення масової інформації. Презентація: http://mgzhyt-tmmi.blogspot.com/2022/08/blog-post.html. Житарюк М. Г. Концепції інформації в сучасній науці. Презентація: http://mgzhyt-tmmi.blogspot.com/2022/08/blog-post_5.html Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації. – Львів : Літопис, 2010. – 537 с.	Вивчити сучасні теорії масової інформації Виявити особливості сучасних теорій МІ 4 год.	Тиждень Два тижні
3-й 3 год.	**Соціальні комунікації як наука. Головні етапи розвитку теорії масової комунікації.** Особливості виникнення й розвитку соціальних комунікації. Теорії і методи соціальної комунікації. Масова комунікація як соціальне явище. Підходи до розуміння сутності масової інформації. Розвиток сучасних теорій комунікації. Комунікаційні революції. Три головні етапи розвитку теорії масової комунікації	Лекція	Gamson W.A. The 1987 distingushed lecture: A constructionst approaach to mass media and public opinion // Symbolic Interaction. – 1988. – Vol.11. - №2. – P.161-174. Житарюк М. Г. Концепції соціальної інформатики. Презентація: http://mgzhyt-tmmi.blogspot.com/2022/08/blog-post_95.html Почепцов Г. Г. Теорія комунікації. – К., 1999. – С.26-27.	Які особливості виникнення й розвитку соціальних комунікацій? Особливості «підшкірної» моделі комунікації. Особливості моделі мінімального ефекту. Особливості конструктивної моделі комунікації. 4 год.	Тиждень
4-й 2 год. 4-й 2 год	**Типи, види і форми комунікацій.** Різновиди комунікацій. Типи і види комунікації. Міжособистісна, спеціалізована та масова комунікація. Функції масової комунікації. Форми комунікації. Форми ділової комунікації. Реклама як модель, вид і канал комунікації. Мережа та структура соціальної комунікації	Лекція Практичне – за цією і попередньою темою	Житарюк М. Г. Теорії та моделі масової інформації (Масова комунікація): навч.-метод. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 244 с. Житарюк Мар'ян. Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство: Монографія. Львів: Простір-М, 2008. 416 с. Журналістика: словник-довідник / авт.-уклад. І.Л. Михайлин.К.: Академвидав, 2013. 320 с.(Серія "Nota bene"). Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації.Львів : Літопис, 2010. 537 с. Партико З. В. Теорія масової інформації та комунікації: Навчальний посібник. Львів: Афіша, 2008. 292 с.	Назвіть основні семіотичні моделі комунікації. Назвіть підходи обґрунтування типів комунікації. Назвіть способи впливу в міжособистісній комунікації. Назвіть та обґрунтуйте умови забезпечення ефективності комунікації. Назвіть характерні ознаки моделі соціального атомізму. Обґрунтуйте найбільш істотні рекомендації в	Тиждень Два тижні

				міжособистісній комунікації для ефективного використання методу переконання. 3 год.	
4-5-й 2 год. 5-й 2 год.	**Комунікативні технології. Методи комунікативного аналізу.** Пропаганда. Перфоманс. Паблік рілейшнз. Психотерапія. Політичні технології. Релігійні технології. Аналіз. Контент-аналіз. Прагматичний аналіз.	Лекція Семінар, міні-конференц.	Brown J.A.C. Techiques of persuasion. Harmondsworth, 1963. Es spricht der Fuhrer. Sigbert Mohn Verlag, 1966. S.268-286. Budd R.W., Thorp R.R., Donahew L. Content Analysis of Communication. – N.Y., 1967. Eco U. Theory of semiotics. Bloomington, 1976. Es spricht der Fuhrer. Sigbert Mohn Verlag, 1966. S.268-286. Holsti O.R. Content Analysis for the Social Sciences and Humanities. – Addison Westly, 1969. Житарюк М. Г. Комунікативні технології. Презентація: http://mgzhyt-tmmi.blogspot.com/2022/08/blog-post_17.html Квіт С. Масові комунікації: підручник. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 206 с. Почепцов Г. Вербальний і візуальний простір тоталітаризму // Філософська і соціологічна думка. 1993. №4. Почепцов Г. Міфологічний простір тоталітаризму // Філософська і соціологічна думка. 1993. №5. Почепцов Г. Час і простір у тоталітарній свідомості // Політологічні читання. 1993. №4.	У чому різниця між пропагандою і паблік рілейшнз? Чи є щось спільне між перформенсом та психотерапією? Яке значення релігійних і політичних технологій? Особливості контент-аналізу та прагматичного аналізу. 3 год.	Тиждень Два тижні
5-й 2 год 6-й 2 год	**Специфічні моделі комунікації.** Елементарна модель впливу. Біхейвористська (поведінкова) модель комунікації. Модель зміни джерела. Модель легітимізації джерела. Модель збільшеного впливу повідомлення. Техніки пропагандистського аналізу	Лекція і дискусія Практичне	Jowett G.S., o'Donell V. Propaganda and persuasion. – Newbury Park, 1992. Jowett G.S., o'Donell V. Propaganda and persuasion. Newbury Park, 1992. Wilcox D.L., Nolte L.W. Public Relations writing and media technique. – N.Y., 1995. – P.35. Житарюк М. Г. Специфічні моделі комунікації. Презентація: http://mgzhyt-tmmi.blogspot.com/2022/08/blog-post_63.html	Які особливості елементарної моделі впливу? Чим повчальна біхейвористська модель комунікації? Які позитивні й негативні аспекти застосування пропагандистських моделей комунікації? 4 год.	Тиждень Два тижні
6-й 1 год. 6-й 2 год.	**Комунікативні дискурси в системі соціальної інформації.** Множинність трактування поняття «дискурс». Різновиди комунікативних дискурсів	Лекція, дискусія Семінар. міні-конференц.	Discours de la method (Декарт Рене. Дискурс як метод). – 1637. Літературознавчий словник-довідник / Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів та ін. – К.: Академія, 1997. – С.201-202 (752 с.). International Encyclopedia of Linguistics: 4 vol. – New York; Oxford, 1992. – Vol. 1. – P.356-358 (Міжнародна лінгвістична енциклопедія: 4 т. – Нью-Йорк; Оксфорд, 1992. – Т.1. – С.356-358). Павличко Соломія. Теорія літератури. – К.: Основи, 2002. – С.34-36. Почепцов Г.Г. Теорія комунікацій. – 2-вид., доп. – К., 1999. – С.75-99. Ганошенко Юрій. Полісемія в літературознавчій термінології // http://web.znu.edu.ua/99/l-article.php?item=29	Опрацювати лекційні матеріали, рекомендовану літературу і статтю Ю. Ганошенка «Полісемія в літературознавчій термінології» 3 год.	Тиждень Два тижні
7-й 2 год.	**Функціональність масової інформації.** Міжособистісна, спеціалізована та масова комунікація. Функції масової комунікації. Суть масової комунікації. Масова аудиторія. Поняття «маса». ЗМК. ЗМІ. Мережа та структура соціальної комунікації. Функції соціальної інформації. Багатоканальність масової комунікації. Функції та характеристики масової комунікації...	Лекція + к. р.	Richard Jackson Harris. A cognitive psychology of mass communication. Third Edition. Kansas State University. LAWRENCE ERLBAUM ASSOCIATES, PUBLISHERS. 1999. Mahwah. New Jersey London. https://studfile.net/preview/9351647 Квіт С. Масові комунікації: підручник. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 206 с. Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації.Львів : Літопис, 2010. 537 с. Різун В. В. Маси. К., 2003, 118 с. http://journlib.univ.kiev.ua/Mass.pdf.	Визначте соціально значущі функції міжособистісної комунікації. Дайте визначення соціальної комунікації. Назвіть загальні умови забезпечення функціонування масової комунікації. Обґрунтуйте ступінь структурованості в різних формах міжособистісної комунікації. Охарактеризуйте міжособистісну комунікацію. Перелічіть основні характеристики і функції масової комунікації. Пов'яжіть «інтереси комунікантів» та «успішність	Тиждень

				комунікації», виявіть зв'язок. Поясність: значення комунікації як інструменту реалізації функції управління; особливості міжособистісної комунікації в малих групах; процес сприйняття і його роль в міжособистісній комунікації; чому рекламу можна розглядати як модель, вид і канал комунікації; як мотиваційні теорії пояснюють суть і функції міжособистісної комунікації; як слід розуміти мотиви й завдання комунікації в теорії мовної діяльності. 3 год.	
Змістовий модуль 2 «СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ КОНЦЕПЦІЇ ТА МОДЕЛІ КОМУНІКАЦІЙ»					
7-й 3 год. 8-й 2 год.	**Генеза теорій масових і соціальних комунікацій та інформації в XX-XXI століттях.** Масова комунікація як соціальне явище (теорія Макса Вебера), проблеми масової комунікації. Нова комунікаційна стратегія. Теорія масового суспільства (Герберт Блумер). Фашизм як теорія. Критична теорія (Франкфуртська школа). Теорія гегемоніі масової комунікації. Теорія егалітарної масової комунікації або модель рівних можливостей. Комунікативістика. Структурний функціоналізм. Деконструкціоналізм. Соціономіка. Концепція вільного потоку інформації. Бірмінгемська школа. Методологічний колективізм. Культурологічна теорія комунікації. Теорії нонкомунікації. Теорія «інформаційного суспільства». Теорія комунікативної компетентності. Теорія мінімального пізнання.	Лекція Семінар	Адорно Т. Авторитарна особистість // http://surl.li/cqukt. Герберт Мак-Люен // http://surl.li/bpyjt. Житарюк М. Г. Методи комунікативного аналізу. Презентація: http://mgzhyt-tmmi.blogspot.com/2022/08/blog-post_28.html Житарюк М. Г. Теорії та моделі масової інформації (Масова комунікація): навч.-метод. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 244 с. https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/S-959-LNU-Zhytariuk-BLOK.pdf Житарюк М.Г. Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство: моногр. – Львів, 2008. – 416 с. Квіт С. Масові комунікації: підручник. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 206 с. Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації.Львів : Літопис, 2010. 537 с. Мозаїчна культура Абраама Моля // http://surl.li/cquke. Стюарт Холл // http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/29490/1/Kuznecova_Aksiologiya.pdf. - С.242.	Розкрийте поняття «спілкування», «комунікація», «соціальна комунікація», «мовна діяльність». Які базові складові соціальної комунікації? Що більшою мірою становить основу комунікації: мова, конструкція, система, мовні сигнали? Які теорії комунікації та інформації найбільше вплинули на формування сучасної теорії комунікації? 3 год.	Тиждень Два тижні
8-й 1 год. 8-й 1 год.	**Інформація, інформаційність у системах клонування та творення масової інформації.** Поняття інформації. Інформаційні системи. Інформаційний обмін у комунікативних системах. Інформація як основний елемент комунікативних систем. Структура інформації. Інформатизація управління. Форми і види інформації.	Лекція Семінар	Shannon Claude E. The Mathematical Theory of Communication / Claude E. Shannon, Warren Weaver. – Univ. of Illinois Press, 1963. Житарюк М. Г. Інформація, інформаційність у системах клонування та творення масової інформації. Презентація: http://mgzhyt-tmmi.blogspot.com/2022/08/blog-post.html Житарюк М.Г. Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство: моногр. Львів, 2008. – 416 с. Лотман Ю.М. Культура і вибух. https://www.istoriya.in.ua/korotka-istoriya-tartusekomu-moskovsekoyi-semiotichnoyi-shkoli-v2.html Мелещенко О.К., Чічановський А.А., Шкляр В.І. Інформація, інформаційний. Словник	Як відрізняється інформація за формами і видами? Яка структура інформації? Чи актуальна модель «людина – інформація – комунікація»? Якщо так, то чим саме? 2 год.	Тиждень Два тижні

			термінів і понять для журналістів і політологів. – К.: Грамота, 2007. – 72 с. Партико З. В. Теорія масової інформації та комунікації: Навчальний посібник. Львів: Афіша, 2008. 292 с. Потятиник Б.В. Соціологія масової комунікації / Борис Володимирович Потятиник. – Львів, 2002.		
8-9-й 3 год. 9-й 3 год.	**Субстанційна природа інформації.** Концепція субстанційності інформації. Найпростіша модель інформаційних взаємодій. Внутрі- та міжоб'єктні інформаційні взаємодії. Головні фактори, притаманні інформаційним взаємодіям. Визначення інформації та дезінформації з погляду етичних категорій. Важливість розуміння інформації як субстанції для автора (журналіста), ЗМІ, суспільства.	Лекція Семінар-диспут	Claude E. Shannon, Warren Weaver. The Mathematical Theory of Communication. Univ. of Illinois Press, 1963. Житарюк М. Г. Субстанційна природа інформації. Презентація: http://mgzhyt-tmmi.blogspot.com/2022/08/blog-post_91.html Житарюк М.Г. Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство: моногр. Львів, 2008. – 416 с. Федик О. Журналістський текст: спроба національно-онтологічної характеристики. – К.: МНК ВО, 1992. – 100 с.	Виявіть наявність і відсутність генетичних властивостей інформації в довільних журналістських текстах. Охарактеризуйте національно-світоглядну публіцистику з погляду дотримання та ігнорування етичного конфігуратора субстанційності. Роль генетичної інформації в реалізації моделі національно-світоглядної журналістики. 4 год.	Тиждень Два тижні
10-й 3 год. 10-й 2 год.	**Західні моделі журналістики і масової комунікації.** Модель процесу масової комунікації Вілбура Шрамма. Соціологічна модель Джона та Матильди Райлі. Соціальна модель М. де Флера. Психологічна модель Ґерберта Малецкі. Суспільно-культурна модель А.Тудора. Найпростіша комунікативна модель. Пентада Ґарольда Лассвела, лінійна модель Шеннона-Вівера, комунікаційна модель професора Вілбура Шрамма, Кібернетична модель Норберта Віннера, соціологічна модель Джона і Матільди Райлі. Канали комунікації. Модель Джорджа ґербнера. Модель «інформаційних прислужників» Курта Левіна. Модель комунікації Теодора Ньюкома. Модель Вестлі – МакЛіна. Циркуляційні моделі: Ґерберта Малецкі, Елізабет Андерс, Лорін Стаатс і Роберт Бостром. Двоступенева (або ж багатоступенева) модель комунікації. Мозаїчна модель Л. Бейкера. Спіральна модель Френка Деніса. Реклама як модель, вид і канал комунікації	Лекція Практичне	Житарюк М.Г. Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство. – Львів, 2008. – 416 с. Житарюк М.Г. Теорії та моделі масової інформації: навч.- метод. посібник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. Журналістика: словник-довідник / авт.-уклад. І.Л. Михайлин.К.: Академвидав, 2013. 320 с.(Серія "Nota bene"). Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації.Львів : Літопис, 2010. 537 с. Мелещенко О. К., Чічановський А. А., Шкляр В. І. Інформація, інформаційний. Словник термінів і понять для журналістів і політологів. К.: Грамота, 2007. 72 с. Модель Д. Берло та ряд інших комунікативних моделей подано у лекції: http://www.shkaminski.com/Classes/Handouts/Communication%20Models.htm та у виданні: C.David Mortensen, Communication: The Study of HumanCommunication (New York: McGraw-Hill Book Co., 1972), Chapter 2,"Communication Models" // https://ru.scribd.com/doc/239301992/Communication-Models. Житарюк М. Г. Специфічні моделі комунікації. Презентація: http://mgzhyt-tmmi.blogspot.com/2022/08/blog-post_63.html	Назвіть відмінності між лінійними і нелінійними моделями комунікації. Назвіть особливості класичної лінійної моделі комунікації. Назвіть найпростіші моделі комунікації. Назвіть ознаки циркулярної моделі комунікації. Обґрунтуйте основні ознаки об'ємних комунікацій. Охарактеризуйте основні гомогенні моделі комунікації. Поясність, як здійснюється комунікація в двоступеневих моделях 5 год.	Тиждень Два тижні
11-й 3 год. 11-й 2 год.	**Українські моделі журналістики і масової комунікації.** Конфігуранційна модель журналістського тексту В. Шкляра. Системний конфігуратор аргумента (В. Шкляр). Різновиди аргументації в журналістиці (В. Здоровега). Системний конфігуратор ідеї (В. Шкляр). Системний	Лекція Практичне	Житарюк М.Г. Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство: монографія / Мар'ян Житарюк. Львів: Простір-М, 2008. 416 с. Житарюк М.Г. Теорії та моделі масової інформації (Масова комунікація): навч. посібн.: електронний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 220 с. . Режим доступу: http://modeli-mi.ucoz.ua/load/ Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: підручник / Володимир Здоровега; 2-е вид., перероб. і допов. - Львів: ПАІС, 2004. 268 с.	Осмислити моделі масової комунікації та журналістики в контексті західного, радянського (російського) та українського досвіду. 5 год.	Тиждень Два тижні

	конфігуратор проблеми (В. Шкляр). Лінгвосоціокультурні моделі Ольги Федик. Інформаційно-інтерпретаційна модель відображення. Модель ефективності журналістики. Українська універсальна модель журналістики (М. Житарюк). Типологічна модель сучасної журналістики України (М. Житарюк). Модель інформаційного балансу		Лось Й.Д. Публіцистика й тенденції розвитку світу: посібник / Йосип Лось. Львів: ПАІС, 2008. 376 с. Михайлин І. Л. Журналістська освіта і наука: підручник /І. Л. Михайлин. Суми: Університетська книга, 2009. 336 с.		
Усього – 105 год., аудиторних: 55 год.: 33 лекц., 22 практ.				**50 год. – самостійна робота**	

Підготував проф. М. Г. Житарюк